



OD REDAKCJI

Ósmym numerem otwieramy kolejne nowe pola nauki prawa na naszych łamach – tym razem jest to „prawo cyborgów”. Brzmi literacko, ale tak też zatytułowaliśmy autorski cykl opracowań pióra prof. Pawła Księżaka na temat problemów prawnych przyszłości, a często już teraźniejszości, dotyczących postępującego i powszechnego wchodzenia sztucznej inteligencji w kolejne sfery życia człowieka i tego konsekwencji. Mamy nadzieję, że w kolejnych zeszytach tematyka ta będzie gościć szerzej.

Główny dział „Głosu Prawa” – OPERA – rozpoczynamy opracowaniem prof. Leszka Boska pt. *O odpowiedzialności cywilnej za naruszenie więzi rodzinnej w świetle orzecznictwa*. Artykuł wpisuje się w dyskusję, która miała miejsce w ostatnich latach w związku z kolejnymi orzeczeniami Sądu Najwyższego (co odnotowywaliśmy w Przeglądzie Orzecznictwa pióra dr Moniki Strus-Wołos) i doprowadziła ostatecznie do zmiany w Kodeksie cywilnym. Nie spowodowało to jednak, że tematyka dóbr osobistych, szczególnie tzw. dóbr relacyjnych traci na aktualności. Wręcz przeciwnie obserwacja tego co dzieje się w praktyce prawa w USA oraz w Europie Zachodniej napawa obawami. Kolejny artykuł, to obszerne studium o sprawach rozpoznawanych przez pełny skład Trybunału Konstytucyjnego, w których został wyznaczony więcej niż jeden sprawoz-

dawca pióra Kamila Jońskiego. W trzecim artykule Tomasz A. Zienowicz oraz Rachela Sprengel przybliżają relacje między zasadą kontrydiktoryjności a zasadą prawdy materialnej w polskiej procedurze cywilnej. Czwarty artykuł stanowi podsumowanie badań przeprowadzonych w Polsce i Europie Wschodniej przez stypendystkę Funduszu Wyszehradzkiego Natalię Fihun z Uniwersytetu w Tarnopolu na temat regulacji mediacji i perspektyw rozwoju tej formy rozwiązywania sporów na Ukrainie (w związku z projektowaną ustawą). Dział wieńczy część druga, źródłowa, opracowania dr. Marcina Zaborskiego dotyczącego bardzo wąskiego zagadnienia a mianowicie pozorów przemian po październiku 1956 r. w warszawskiej adwokaturze.

W dziale SENTENTIAE klasycznie już zamieszczamy przegląd orzecznictwa Międzynarodowego Trybunału Karnego (Patrik Gacka) oraz Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej (Monika Strus-Wołos). Dział FONTES tym razem zawiera trzy opracowania. W pierwszym – pochodzącym z 1927 r. – Maurycy Allerhand pisze o wznowieniu procesu według projektu polskiej procedury cywilnej. W drugim – z 1907 r. – Ernest Till o przygotowaniu naukowym kandydatów do urzędu sędziowskiego. W trzecim – z 1937 r. – Kazimierz Przybyłowski – w jednym z pierwszych opracowań polskich z obszaru prawa lotniczego – o znaczeniu rejestru statków powietrznych w zakresie praw rzeczowych. Sam Czytelnik oceni jak wiele treści każdego z nich zachowuje aktualność.

Siódmą odsłonę „Pocztu Jurystów i Ekonomistów” poświęcono Romanowi Longchamps de Brier, a to z uwagi na 80 rocznicę zamordowania go wraz z trzema synami przez Niemców we Lwowie. Wychowankowi lwowskiej szkoły prawa karnego prof. Juliusza Makarewicza – Adamowi Sadowskiemu – poświęcony jest artykuł prof. Macieja Jończy. Z kolei dr Ewa Sałkiewicz-Munnerlyn zrelacjonowała uroczystość nadania doktoratu *honoris causa* Akademii Kaliskiej oraz honorowego obywatelstwa Kalisza prof. Theodorowi Meronowi, jednemu z najwybitniejszych prawników amerykańskich, który urodził się w Kaliszu.

W autorskim dziale PANOPTICUM adwokat Ewa Stawicka dzieli się z czytelnikiem przemyśleniami na kanwie wystawy Caravaggia na Zamku Królewskim w Warszawie

Zeszyt – tradycyjnie – wieńczy grafika. Tym razem jest to dzieło czwartego z romantycznych wieszczów – Cypriana Kamila Norwida pt. *Zoilus*. Ta historyczno-mitologiczna postać dzisiaj jest zapomniana, ale w czasach wieszczów była znana jako synonim zjadliwego krytyka, człowieka niesprawiedliwego w ocenie. Szkic Norwida służy refleksji, że niesprawiedliwa krytyka prowadząca do niszczenia dzieł i ich twórcy, to często działania potwora (*Zoilusa*), który sam nie potrafi tworzyć; potrafi tylko niszczyć.

Wkrótce zaczynamy piąty rok wydawania „Głosu Prawa”. W 2021 r. udało się nam zainaugurować „Bibliotekę Głosu Prawa” wznowieniem monumentalnego dzieła Aleksandra Dolińskiego z 1908 r. pt. *Autryackie prawo spółek z o.o.* W 2022 r. planujemy trzy kolejne tytuły. Zapraszamy wszystkich do tworzenia naszego „Głosu”. Dodatkową zachętą niech będzie informacja, że jesteśmy w wielu bazach indeksacyjnych. „Głos Prawa” jest dostępny online na własnej stronie, w licznych bibliotekach i bazach elektronicznych oraz w wersji papierowej. W bieżącym roku zostaliśmy wpisani do baz ERIH PLUS, a także na listę czasopism naukowych Ministerstwa Edukacji i Nauki z punktacją 40 pkt. Stale pracujemy nad dalszym rozwojem czasopisma.





FROM EDITORS

The eighth issue opens up new fields of legal science – this time it is ‘cyborg law’. It sounds literary, but this is also the title of the series of studies by Professor Paweł Księżak on the legal problems of the future, and often already of the present, concerning the progressive and widespread entry of artificial intelligence into subsequent spheres of human life and consequences of that. We hope that this topic will be covered in more detail in subsequent issues.

The main section of ‘The Voice of Law’ – OPERA – begins with a study by Professor Leszek Bosek entitled ‘*Civil liability under Article 446² of the Civil Code – preliminary remarks on the Supreme Court’s case law*’. The article is part of the discussion that took place in recent years in connection with successive judgments of the Supreme Court (as we already noted in the review of case law by Dr Monika Strus-Wołos) and ultimately led to the change in the Civil Code. However, this has not made the subject of personal rights, especially the so-called relational goods, obsolete. On the contrary, an observation of what is happening in the legal practice in the United States and in Western Europe is a cause for concern.

The next article is Kamil Joński’s detailed study of cases heard by the full panel of the Constitutional Court, in which more than one rapporteur was appointed. In the third article, Tomasz A. Zie-

nowicz and Rachela Sprengel discuss the relationship between the principle of adversarial procedure and the principle of material truth in Polish civil procedure. The fourth article sums up research conducted in Poland and Eastern Europe by Natalia Fihun from the University of Ternopil, a recipient of the scholarship from the Visegrad Fund, on the regulation of mediation and the prospects for the development of this form of dispute resolution in Ukraine (in connection with the proposed statute). The section concludes with the second part of Dr Marcin Zaborski's study on a very narrow issue, namely the appearance of changes in the Warsaw Bar Association after October 1956.

In the SENTENTIAE section, as usual we present a review of case law of the International Criminal Court (Patrik Gacka) and of the Supreme Court's Civil Chamber (Monika Strus-Wołos). This time, the FONTES section contains three studies. In the first from 1927, Maurycy Allerhand writes about the resumption of trial according to the draft of Polish civil procedure. In the second – from 1907 – Ernest Till reflects on the scientific preparation of candidates for the judicial office. In the third – from 1937 – Kazimierz Przybyłowski – in one of the first Polish studies in the area of aviation law – probes into the importance of the aircraft register in terms of property rights. The reader him-/herself will judge how much of the content of each of them remains up to date.

The seventh edition of the 'Lexicon of Jurists and Economists' is devoted to Roman Longchamps de Bérrier, in view of the 80th anniversary of murder of him and his three sons by the Germans in Lviv. The article by Professor Maciej Jońca presents Adam Sadowski, an alumnus of Professor Juliusz Makarewicz's Lviv School of Criminal Law. Dr Ewa Salkiewicz-Munnerlyn reports in turn on the ceremony of awarding the honorary doctorate of the Calisia University and the honorary citizenship of Kalisz to Professor Theodor Meron, one of the most eminent American lawyers, who was born in Kalisz.

In the PANOPTICUM section, barrister Ewa Stawicka shares her thoughts based on the Caravaggio exhibition at the Royal Castle in Warsaw.

The issue traditionally concludes with a graphic. This time it is the work of Cyprian Kamil Norwid – the fourth of the Romantic bards – entitled 'Zoilus'. This historical-mythological figure is forgotten today, but in the times of bards it was known as a synonym for a scathing critic, a man who is unfair in judgment. Norwid's sketch provides grounds for a reflection that unfair criticism leading to the destruction of works and their creator are often the actions of a monster (Zoilus) who is unable to create by himself; he can only destroy.

We are about to start the fifth year of publishing 'The Voice of

Law'. In 2021, we managed to inaugurate the 'The Library of the Voice of Law' with the reissue of Aleksander Doliński's monumental work from 1908 entitled '*Austrian law of limited liability companies*', and a few months later the never-published 1939 treatise on church and religious foundations by Wilhelm Edmund Rappé. The publication of three more titles is planned for 2022.

We invite everyone to contribute to our 'Voice of Law'. An additional incentive may be the information that we are in many indexing databases. 'The Voice of Law' is available online via its website, in numerous libraries and electronic databases, and in hard copy. This year we have been included in the ERIH PLUS databases, as well as in the list of scientific journals of the Ministry of Education and Science (40 points).

We constantly work on the further development of the Journal.